

December 1841

FACTS

Date:
December 1841

Page number:
181, 182, 183

Diary location:
Thorvaldsens Museums arkiv,
inspektørens skrin, nr. 1

Creator/key person:
Christine Stampe

General comments:
Dette dokument er en del af det originale manuskript til Christine Stampes erindringer om Thorvaldsen. Afskriften af hele manuskriptet omfatter i alt 60 dele. Denne del er nr. 35.
OBS Dokumentet er også udgivet i Arkivet, Thorvaldsens Museum. Her findes den senest opdaterede udgave.

Læs mere om nærværende online-udgivelse i artiklen Manuskriptet til Christine Stampes erindringer om Thorvaldsen.

Mentioned people:
H.C. Andersen
Johan Bravo
Hendrik Wilhelm Breinholm
Danske kunstnere i Rom, 1840
Pietro Galli
Constantin Hansen
C.F. Holbech
H.P. Holst
Marie Høbye
J.A. Jerichau
Albert Kückler
Adam Müller
Peter Petersen
Niels Rasmussen
Peter Raadsig
Christine Stampe
Henrik Stampe
Bertel Thorvaldsen

SUMMARY

Christine Stampes manus til sine erindringer om Thorvaldsen. Dette er 35. del af i alt 60.

TRANSCRIPTION

- 181 -

Den eene Maaned, gik efter den anden, og der skedte saa meget at jeg glemte Baade Dag bog og alting saa jeg først nu i December¹ seer et og andet, noteret, blandt andet har vi grumme travelt med Julen, som blev, længe delibereret om hvor, og hvorledes skulde være, først var det bestemt, at man skulde alle skillinge sammen, og leie et stort Locale, og der spille lotteriet² om hvad vi selv havde købt osv, dog saa vilde Normænd og Svenskere være med og saa blev man saa mange, som ikke kiendte hinanden at det vilde blodt være at kiede sig, De danske Herrer³ hvoriblandt Holst⁴ jo var den, som man kunde vente meest af, naar man skulde more sig, erklærede at han intet vilde gjøre naar det skulde være offentlig[.] de havde desuden sagde nogle haft ubehageligheder Aaret Tilforn da Andersen⁵ var der med Locale osv, og de senere Aar, næsten altid kiedet dem, kort, de erklærede at dersom jeg vilde have dem hos os⁶, saa vilde de sørge for at pønte træet, og gjøre alt for morskabet, Jeg skulde blodt sørge for Beværtning nu gialt det at faae Giæs i Tide, og Thorvaldsen talte med en Tysk Kone han kiendte som skaffede os 3, og et andet sted fik vi

- 182 -

fik vi 2 dog de vare Magre[.] nu fik vi dem sat op paa et lille Loftskammer og Niels⁷ maatte give dem Havre, og de bleve fortreffelige[.] fierne af dem bleve bruge til en Pude, jeg havde Broderet til Adam Møller⁸ ☒ Nu nærmede den store Dag sig og her var en travelen som var umaadelig, Thorvaldsen, gik ogsaa at samlede sammen hvad han kuns kunde finde af Pillierier til at spille Loterie om, Medallier, Pastaer, osv, ☒ Thorvaldsen havde Een af Apostlerne⁹ i Arbeide, det vil sige, Galli¹⁰ stillede den op og Thor, sagde ham besked, men selv havde han ikke taget fat paa noget endnu, her i Rom, ☒ Ingen havde dog saa travelt som jeg for at faae Plads til Saamange, dog fra formidagen af, fik jeg vores største Stue rømmet ud, det var, det hvor Comedien¹¹ havde staaet i No:¹² (Sængene bleve fløttet paa Loftet) her skulde Træet Staae, og ligeledes blev alt fløttet ud af daglig [hul i papiret] og et Bord, giort saa stor som Stuen var i Hæsteskoen og saa kunde vi akkurat være 24 til bords¹³, nu inviterede vi ikke andre en[d] dem der ingen fammille havde at være i, denne Aften, det vil sige alle de ugifte Kunstnere vi vare nød til at inskrænke os, for Pladsen, og fra formidagen af begyndte Jf: Hø.¹⁴ at bage Æbleskiber, Aftenen tilforn havde jeg købt Melk for at samle lidt fløde til Næste dags Kaffe, og bruge Melken til grøden, jeg husker godt det var for en Skudi Melk, tænk nu min skræk

Næste Morgen Melken var Suur, endelig fik vi da noget nye Malket, men det første lod vi staae ganske roelig og næste dag havde vi den deiligste tykmælk man vil tænke sig, som smagte os prægtig, og Italienerne kan ikke begribe hvor man kan spise det, skønt de spise noget lignende af vores oblagt melk, ricotta, som de gjør stiv med Løve¹⁵, det var reen Sommer i de dage, og Een dag husker jeg den Tid spiste Thorvaldsen og vi alle i Tavolata under frie himmel, og jeg husker nok hvordan han pralede af det gode veir og det deilige Climat, som han over hovedet, fremhevede meere her endnu en[d] hiemme af angst at vi ikke skulde bemærke eller skionne nok paa det;

- 183 -

Nu kom det et meget Stort Orange træe, og det blev bundet ganske fuldt med deilige levende Roser i tusendeviis, og Oranges, og voxlys, osv osv og saa saa vi ikke meere, thi saa blev dørene lukket af og nu raadte og regierede Holst og Hansen¹⁶ allene, Kl: 6 samledes folk sig, og : forsatte Holst ■ Af Thor: fik jeg den smukke Tegning¹⁷ fra for 40 Aar siden tegnet[.]

Der efter¹⁸ gik vi til Bords, hvor alt var munterhed og Henrykkelse, ja saagar St:¹⁹ intil han opdagede at der var paa Dansk Æbler og Svesker i Giæsene, saa var Hundrede og et ude²⁰, og skønt der var 2 giæs expre for hans skyld fyldt med Castanier efter hans Smag, saa fordervede han min Glæde, dog det havde alt været saa mageløs deiligt, og alle vare saa glade at vi selv glemte dette Vrøvl og til sist blev der dandset troer jeg, Thorvaldsen var meget Overasket, og sagde fleere gange han havde aldrig seet noget saa komplet smagfuld og net udrettet, han ergrede sig blodt over, ikke at have ledt noget bedre op, havde han ahnet at det var blevet saa smuk en fest, saa havde han nok fundet, noget bedre, ■

Nu drev jeg paa Thor at ære gjøre et Basrelief²¹ med de Stok²² han havde faaet; til ære for Julen 1841, og det blev det første, Thorvaldsen gjorde i Rom, denne gang, det blev Christi fødsel, som hermed følger en Tegning af, og deraf blev lovet en afstøbning til hver af dem der var Nærværende[.]

¹ Dvs. december 1841.

² Se evt. emneordet Lotterispil.

³ Se evt. listen over danske kunstnere i Rom, 1840.

⁴ Dvs. den danske forfatter H.P. Holst.

⁵ Dvs. den danske forfatter H.C. Andersen.

⁶ 24.12.1841 fejrede Christine Stampe jul for Thorvaldsen og danske kunstnere, bl.a. H.P. Holst, Küchler, Breinholm, Jerichau, Holbech, Petersen, Adam Müller, Constantin Hansen, Peter Raadsig, Jespersen, Bravo og Thøming.

⁷ Dvs. den danske kusk og fragtmand Niels Rasmussen.

⁸ Dvs. den danske maler Adam Müller.

⁹ Sandsynligvis Andreas, A108, da Thorvaldsen mht. denne statue blev assisteret af Pietro Galli, som det fremgår af det følgende.

¹⁰ Dvs. den italienske billedhugger Pietro Galli.

¹¹ Dvs. H.P. Holsts komedie Feen Felic'idea, som blev opført af danske kunstnere i anledning af Thorvaldsens fødselsdag 19.11.1841. Komedien blev opført i familiens Stampes romerske lejlighed.

¹² Dvs. november.

¹³ Af Constantin Hansens tegning, NysøP, fremgår navne på 12 danske kunstnere foruden Thorvaldsen, som deltog i juleaftenen.

¹⁴ Dvs. familien Stampes kammerjomfru Marie Høbye.

¹⁵ Dvs. osteløbe, som er et enzymholdigt stof der udvindes af slimhinden i drøvtyggerses fjerde mave, og som tilsættes råmælk for at få den til at løbe sammen, dvs. dele sig i valle og ostestof, jf. osteløbe i Den Danske Ordbog.

¹⁶ Dvs. den danske maler Constantin Hansen.

¹⁷ Thorvaldsen forærede Christine Stampe tegningen Madonna med Jesus og Johannes, NysøG, i julegave.

¹⁸ Følgende passage "Der efter gik vi til Bords, hvor alt var munterhed og Henrykkelse [...] og alle vare saa glade at vi selv glemte dette Vrøvl" er kraftigt bearbejdet af Rigmor Stampe, jf. op. cit., p. 163. Henrik Stampes udtalte utilfredshed med maden er nemlig helt udeladt af Rigmor Stampes udgivelse af erindringerne.

¹⁹ Dvs. baron Henrik Stampe.

²⁰ Nu er hundrede og et ude er en talemåde, der betyder, at nu er det galt fat, nu er pokker løs, etc. Se betydning 1.1. af hundrede i Ordbog over det danske Sprog.

²¹ Dvs. Thorvaldsens relief Hyrdernes tilbedelse, A570.

²² 24.12.1841 forærede H.P. Holst en pousserstok med et medfølgende digt i julegave til Thorvaldsen.

